

„Podpora mediačných zručností v rodinnom prostredí a prostredí subjektov sociálno právnej ochrany na Slovensku“

IMPLEMENTAČNÁ ORGANIZÁCIA

NÁZOV: **Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave**

ADRESA: Palackého 1, P.O.BOX 104, 810 00 Bratislava

TELEFÓNNE ČÍSLO: +421 911 450 213

E-MAIL: mschavel@stonline.sk

REFERENT PROJEKTU: Mgr. Anna Arpová

TELEFÓNNE ČÍSLO: +421 917 468 391

E-MAIL: araneta5@gmail.com

KONTEXT

Mediácia v rodine je typom sociálnej intervencie zameranej na reorganizáciu rodinných vzťahov, riešenie konfliktov a zmiernenie problémov. Mediácia je realizovateľnou alternatívou tradičného súdneho procesu a inovatívnym nástrojom pre riešenie konfliktov, pri ktorom majú obe strany prístup k identifikácii, pochopeniu a akceptácii svojich rozdielností, k vzájomnému uznaniu a možnosti vybudovať si vzťah nanovo.

Ponúkaný model pomoci rodinám v kríze je založený na predpoklade, ktorý sa odlišuje od ostatných druhov intervencií pri riešení konfliktov. Týmto predpokladom je u klientov schopnosť vlastného odhodlania sa, prijatia zodpovednosti za rozhodnutia, ktoré sú pre záchranu rodiny najlepšie, aby sa v procese obnovy mohli vyhnúť tretej strane – právnikovi či sudcovi.

Mediácia v rodine sa snaží o vytvorenie istého špecifického „neutrálneho priestoru“, v ktorom manželia dostanú cez rôzne cvičenia zamerané na rodičovskú autoritu príležitosť „myslieť opäť ako pár“. Pomocou rozhovorov o spoločne dosiahnutých dohodách sa manželský pár dopracuje k celkovej „primeranej a obojstranne vyhovujúcej dohode“ o všetkých aspektoch rodinného života vrátane ochrany detí a/alebo možnosti oddeleného života manželov, prípadne rozvodu.

La Charte européenne de la formation des médiateurs familiaux, založil tím mediátorov v roku 1992, aby sa jej vedenia v roku 1997 ujalo Európske Fórum pre tréning mediácie v rodinách. Mediáciu definuje ako „proces ktorý vyžaduje spoluprácu tretej strany – mediátora – vyškoleného pomáhať obom stranám komunikovať všetko súvisiace s reorganizáciou ich rodiny (pričom ráta s možnosťou oddeleného života manželov), v rámci dodržiavania všetkých platných zákonov v konkrétnych krajinách“.

Mediácia, aj keď len zriedka, vyžaduje vo svojom procese účasť detí (najmä nepĺnoletých), je najlepšou možnosťou ochrany práv, povinností a záujmov detí. Mediátor nikdy nevyjadruje svoj názor na obsah dohôd medzi manželmi, o tých sa môžu vyjadrovať jedine manželia, avšak je jeho povinnosťou namietat' voči rozhodnutiam ktoré zreteľne ohrozujú záujmy detí.

Deti sú síce z procesu mediácie vynechané, avšak práve oni sú pri tomto type sociálnej intervencie privilegovanými adresátmi. Mediácia v rodine sa dá opísať ako praktická pomoc tým otcom a matkám, ktorí chcú logicky a konštruktívne pracovať na reorganizácii svojej rodiny, ktorá je v dôsledku manželskej krízy rozvrátená.

Mediácia v rodine nie je nevyhnutne určená len párom, ktoré sa rozhodli žiť oddelene. Ako nástroj pomoci v prípadoch rodinných konfliktov je určená všetkým rodinám, ktoré sa v konfliktných situáciách nachádzajú, a preto cítia potrebu nájsť akúsi neutrálnu pôdu. Mediácia im poskytne priestor na konfrontáciu, ujasnenie si vzťahu a predstáv o ňom alebo priestor na nájdenie svojej úlohy vo vzťahu, ktorý je v dôsledku času alebo konfliktov v rozklade.

Mediácia je založená na vzájomne spontánnej podpore zúčastnených, je možná len po dohode týchto zúčastnených a je dobrovoľná. Zvolenie mediačného procesu v nijakom prípade nevyklučuje pri riešení konfliktov využitie iných prostriedkov. Všetko, o čom sa klienti s mediátorom rozprávajú, ostáva medzi nimi a žiadne informácie nesmú byť podávané mimo okruhu zainteresovaných osôb, mediátori musia dodržiavať diskretnosť. Vo väčšine prípadov je účelom mediačného procesu poskytnutie pomoci pri vytváraní dohôd a formovaní rodinnej reorganizácie, ktoré ovplyvňujú neskorší život partnerov a spokojnosť ich detí.

Na Slovensku bohužiaľ mediácia nemá vybudovanú dlhú tradíciu a väčšinou sa využíva v trestno-právnych prípadoch. Dodatok k Zákonu č. 305 o sociálno-právnej ochrane detí a mládeže však umožňuje využívanie mediácie ako alternatívy v poskytovaní pomoci rodinám riešiacim konflikty, pričom je táto alternatíva zameraná na ochranu práv zainteresovaných detí.

ZÁKLADNÉ PREDPOKLADY RIADENIA PROJEKTU

Dlhoročné pôsobenie Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v oblasti sociálnych vied je postačujúce na implementáciu projektu na vysokej úrovni.

Materiály a pracovné miesta pre projektové aktivity sú dostupné v priestoroch školy.

PROJEKT

Cieľom projektu je zlepšiť kvalitu života detí a ich rodín. Mediácia ako metóda sociálnej práce by preventívne zamedzovala prehĺbovaniu problémov v rodinách a predchádzaniu neprímeraných životných situácií detí.

Projekt je zameraný na zdokonalenie a propagáciu mediačných zručností u sociálnych pracovníkov, ktorí sa venujú pomoci pri riešení konfliktov v rodinách a tiež v oblasti sociálnoprávnej ochrany.

Aktivity projektu budú zamerané na poskytovanie vedomostí a zručností v oblasti predchádzania a riešenia rodinných problémov s dôrazom na sociálnoprávnu ochranu detí sociálnym pracovníkom zapojeným do mediácie v rodinách v Centrách pre rodiny na území Slovenska.

Sociálni pracovníci na Slovensku doposiaľ neabsolvovali na Slovensku vzdelávanie, ani výcvik v medičných kompetenciách. Prostredníctvom projektu vyškolíme konkrétnu cieľovú skupinu a vytvoríme predpoklad pre formulovanie základných obsahových rámcov vo vzdelávaní mediátorov pre riešenie sociálnych problémov detí.

Sociálni pracovníci sú etablovaní v rôznych subjektoch štátnej správy (úradu práce, sociálnych vecí a rodiny), samosprávy (krízové strediská) a neziskových organizáciách (občianske združenia zamerané na riešenie problémov detí v oblasti preventívneho pôsobenia na rôznych úrovniach pomoci). Obsahom ich činnosti je zameranie na problémy detí a rodín z hľadiska ich sociálnych, ekonomických a zdravotných problémov.

Projekt sa zameriava na zlepšenie profesionálnych zručností sociálnych pracovníkov aby sa mediácia v rodinách stala životaschopnou alternatívou a profesionálnou formou pomoci týmito spôsobmi:

- Kurzom o mediácii v rodinách pre vybranú skupinu sociálnych pracovníkov zamestnaných v Centrách pre rodinu alebo v iných štátnych odvetviach štátnej správy na Slovensku, prostredníctvom dvoch pracovných seminárov každý v trvaní dvoch dní v Bratislave.
- Propagovaním mediácie a jej začlenením do metód sociálnej práce na miestach ktoré sú zapojené do spolupráce s rodinami.
- Vytvorením skupiny mediátorov – supervízorov, už vyškolených mediátorov, ktorí budú realizovať pracovné semináre.
- Vytvorením diskusného fóra účastníkov, lektorov, odborníkov v sociálnej oblasti a lídrov štátnych a mimovládnych subjektov k využívaniu supervízie v praxi vykonávania sociálnej práce.

CIELE PROJEKTU:

Celkový zámer

Zlepšenie kvality života detí a ich rodín pomocou mediácie ako jednou z metód sociálnej práce a jej využitie v lokálne poskytovaných sociálnych službách, v prípadoch sociálnoprávnej ochrany maloletých.

Špecifický zámer

- Získať nové zručnosti a predpoklady pre výkon mediácie,
- Obohatiť a revidovať klasické formy práce v činnostiach sociálneho pracovníka,
- Pripraviť učebné texty a manuály pre tréning medičných zručností.

AKTIVITY:

1. Vytvoriť Koordinačnú skupinu pre úspešné zabezpečenie projektu.
2. Zorganizovať dva pracovné semináre pre výcvik mediátorov (každý v trvaní dvoch dní).
3. Pripraviť materiály a manuály pre výcvik mediátorov.
4. Vytvoriť skupinu mediátorov – supervízorov, ktorí po absolvovaní seminárov budú schopní vzdelávať a inštruovať ďalšie na túto prácu oprávnené osoby.
5. Zorganizovať záverečný seminár na propagáciu dôležitosti mediácie a jej významu v každodennej praxi sociálnej práce.

KOHERENCIA MEDZI CIEĽMI – AKTIVITAMI – VÝSLEDKAMI – INDIKÁTORMI

CIEĽ	AKTIVITA	VÝSLEDOK	INDIKÁTOR
Ustanovenie Koordinačnej skupiny	Ustanoviť projektovú Koordinačnú komisiu v rámci VŠZ a SP	Ustanovená Koordinačná komisia	6 osôb v Koordinačnej komisii (pracovná skupina pre implementáciu a logistiku projektu)
Tréningy sociálnych pracovníkov v mediačných zručnostiach	Zorganizovať dvojdňový seminár na Slovensku	Tréning mediátorov povedie k zvýšeniu efektivity a kvality práce sociálnych pracovníkov, ktorí sa zaoberajú problematikou detí a rodiny.	Zorganizovať dvojdňový seminár na Slovensku
Príprava učebných textov a materiálov	Spracovať učebné texty a tréningové materiály pre sociálnych pracovníkov zamerané na získanie základných vedomostí a zabezpečenie zručností pre využitie mediácie v praxi.	Poskytnutie učebných textov a pracovných listov pre tréning.	Rozvoj zručností a získanie odborných kompetencií pre mediačnú činnosť.
Vytvoriť skupinu supervízorov	Koordinačná skupina zabezpečí vytvorenie skupiny supervízorov v sociálnej oblasti, ktorí absolvovali supervízny výcvik a pracujú v sociálnom sektore	Supervízori budú poskytovať spätnú väzbu mediátorom najmä v iniciálnej fáze ich činnosti	Supervíziu bude poskytovať prostredníctvom priamej a nepriamej supervízie 6 supervízorov
Zorganizovať odborný seminár o mediácii	Koordinačná skupina zorganizuje odborný seminár k mediácii v subjektoch sociálnoprávnej ochrany	Účastníci seminára – ľudia pracujúci v oblasti sociálnej práce získajú prehľad o význame mediácie pre sociálnu prax	Seminára sa zúčastní približne 30 odborníkov

FINANCUJÚCA ORGANIZÁCIA

NÁZOV: A. R. A. I. – Region Piedmont

ÚLOHA V PROJEKTE: Koordinácia a financovanie

SKÚSENOSTI, TECHNICKÉ KOMPETENCIE UŽITOČNÉ PRE PROJEKT:

„Capacity Building“ sociálneho sektora a tréning sociálnych pracovníkov

INFORMAČNÉ AKTIVITY A OSVETA

INFORMÁCIE V TALIANSKU:

webová stránka, tlač, konferencie

INFORMÁCIE V MIESTACH INTERVENČIE:

Informácie o projekte a jeho aktivitách budú pravidelne umiestňované na webovej stránke Vysokkej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Na začiatku a na konci projektu bude tlačové oznámenie o projekte publikované v slovenskej tlači.

FINANCOVANIE

CELKOVÁ CENA PROJEKTU: **21 000,00 EUR**

PRÍSPEVOK OD A. R. A. I. – PIEDMONT REGION: **21 000, 00 EUR**

DOBA PROJEKTU

TRVANIE PROJEKTU: **12 mesiacov**

ROZVRH AKTIVÍT:

Aktivita	MESIAC											
	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08
Ustanovenie Koordinačnej skupiny	X											
Príprava učebných textov a tréningových materiálov				X	X	X						
Zorganizovať dva pracovné semináre na mediálne zručnosti pre sociálnych pracovníkov							X		X			
Vytvoriť skupinu supervízorov										X		
Zorganizovať záverečný seminár na tému mediácie												X

ZÁVER

V spolupráci s partnermi bude posilnená odborná kompetencia sociálnych pracovníkov v subjektoch sociálnoprávnej ochrany. Sociálni pracovníci získajú nové zručnosti, vedomosti a predpoklady využitia mediácie v svojej odbornej praxi pri riešení rôznych sociálnych problémov detí a ich rodín.

Koordinačná skupina bude mať za cieľ implementovať využitie mediácie postupne aj v ďalších subjektoch tak, aby sa mediácia stala prirodzenou súčasťou práce aj v ďalších sociálnych subjektoch..

